

Στη διάρκεια του Βου αιώνα η αυτοκρατορία συγκλονίστηκε από σοβαρές ταραχές, οι οποίες δίχασαν τους βυζαντινούς και έφεραν σε δύσκολη θέση το κράτος. Αιτία τους ήταν οι αποφάσεις των Ισαύρων αυτοκρατόρων Λέοντα Γ και Κωνσταντίνου Ε΄:

- Να απαγορεύσουν την προσκύνηση και τη λατρεία των εικόνων.
- Να υποχρεώσουν τους μοναχούς και τους κληρικούς να υπηρετούν τη στρατιωτική θητεία τους, πριν δεχτούν το ιερατικό τους αξίωμα.

Οι αποφάσεις αυτές, καθώς και τα διοικητικά μέτρα για την εκκλησία, πάρθηκαν χωρίς προηγούμενη ενημέρωση και διαφύση του πληθυσμού. Γι' αυτό δημιούργησαν αναταραχή στους κληρικούς και στον λαό και τον χώρισαν σε δυο αντιμαχόμενες παρατάξεις:

- τους **εικονομάχους**, που στήριζαν τις αποφάσεις του αυτοκράτορα και
 - τους **εικονολάτρεις**, που υπερασπιζόνταν τη λατρεία των εικόνων.
- Και οι δυο πλευρές ήταν ανυποχώρητες και υποστήριζαν με φαναισμό τις απόψεις τους.

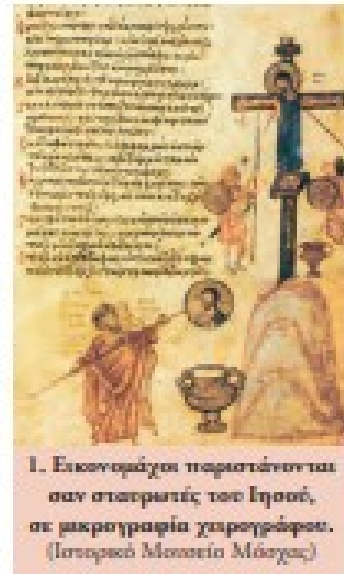
2. Η Αναστήλωση των εικόνων.
(Φωτογρ. εικόνα 16ου αι.,
Μουσείο Μπενάκη)

Ο διχασμός αυτός κράτησε έναν περίπου αιώνα και είχε δυσάρεστες συνέπειες για όλους. Στη διάρκειά του πολλοί άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους και άλλοι φυλακίστηκαν ή εξορίστηκαν. Ναοί και μοναστήρια έκλεισαν και πολλές εικόνες, ψηφιδωτά και έργα τέχνης καταστράφηκαν. Διαταράχτηκαν ακόμη οι σχέσεις ανάμεσα στο Βυζάντιο και τη Δυτική εκκλησία, η οποία τάχτηκε με το μέρος των εικονολατρών.

Ο αυτοκράτορας Λέων Γ, που αντιμετώπισε με επιτυχία τους Άραβες κι έσωσε την Πόλη και την αυτοκρατορία, έχασε μεγάλο μέρος της δόξας του και χρειώθηκε αυτή την αναταραχή, που έβλαψε πολύ το βυζαντινό κράτος.

Την εσωτερική αυτή διαμάχη, που έμεινε γνωστή ως **εικονομαχία**, σταμάτησε η Ζ' οικουμενική σύνοδος την οποία συγκάλεσε η αυτοκράτειρα **Θεοδώρα** (843). Εκεί αποφασίστηκε και έγινε δεκτό από όλους ότι:

«κατά την προσκύνηση των εικόνων η λατρεία των πιστών απευθύνεται προς τα εικονιζόμενα ιερά

1. Εικονομάχοι παρατώνται σαν στρατιωτές του Ιησού, σε μικρογραφία χειρογράφου.
(Ιστορικό Μουσείο Μόσχας)

Ε

Η μεγάλη ακμή του βυζαντινού κράτους

πρόσωπα και όχι προς την ίδια την εικόνα και τα υλικά από τα οποία αυτή είναι φτιαγμένη». Η σαρρακική αυτή των χριστιανών και η **αναστήλωση των εικόνων** γιορτάζεται από την εκκλησία μας, με πανηγυρικό τρόπο, την πρώτη Κυριακή των νηστειών του Πάσχα και ονομάζεται **Κυριακή της Ορθοδοξίας**.

- Πώς κρίνετε τα μέτρα των Ισαύρων για τα εκκλησιαστικά θέματα; Ήταν όλα αναγκαία; Τι μπορούσε να γίνει για να αποφευχθούν οι συγκρούσεις;
- Θυμάστε προηγούμενες θρησκευτικές διαμάχες στην αυτοκρατορία; Κάνετε σύγκριση μεταξύ τους.